

foreninger eller Industriforeningen eller andre Organisationer, som Udvalget maatte spørge; men er der derimod Tale om en Henvendelse til Administrationen, da er det den ansvarlige Minister, det drejer sig om, og der er ikke noget overfor Rigsdagen, der hedder ansvarlige Embedsmænd. Enten det er en Ledvogter eller en Departementschef, et Landpostbud eller en General, har han det samme Ansvar overfor Rigsdagen, nemlig dette at gøre sin Pligt og passe sin Bestilling; men ingen af dem har noget særligt Ansvar overfor Rigsdagen, den ene er ikke mere ansvarlig end den anden. Det Ansvar, der herfra kan gøres gældende, gøres gældende overfor Ministeren og ikke overfor nogen anden.

Ordføreren (Mægaard): Hvis den ærede sidste Taler havde haft Ret i, at det er Ministeren alene, der har Ansvar for Administrationens forskellige Embedsmænd, og vi her havde gjort os skyldige i et Brud paa tidligere Praksis, tror jeg, det vilde have været klogt af det ærede Medlem i rette Tid at gøre den højtærede Forsvarsminister opmærksom derpaa; thi hvis det er en forkert Praksis, hvis det er et forkert Skridt, Landstingets Finansudvalg her har gjort, maatte det i første Instans være den højtærede Forsvarsminister, som i Udvalget skulde gøre opmærksom derpaa og dér gøre, hvad han kunde, for at forhindre, at det skete. Men den højtærede Minister har tværtimod ved yderste Velvillie modtaget disse Spørgsmaal og lovet at bringe dem videre. Jeg vil dog gerne tilføje, at jeg kan ikke indrømme, at vi er udenfor gammel Praksis, vi har tværtimod ofte haft forskellige Administrationschefer til Stede i Udvalgene, selvfølgelig altid med vedkommende Ministerium som Mellemed, og jeg vil nødigt have, at man fremtidig skal hindre dette paa de mange forskellige Omraader, som vi har indenfor Statsadministrationen. Og holder vi os alene til Forsvarsministeren, gaar jeg ud fra, at den højtærede Minister, selv om han har gjort sig nok saa megen Ulejlighed for at sætte sig ind i alle disse forskellige Forhold, dog umuligt kan besvare alle de Spørgsmaal, der stilles til ham, om, hvad der vil ske, hvis man nedsætter denne eller hin Bevilling med Hensyn til Fabrikation af Materiel, Fabrikation af Ammunition, og hvorledes det vil indvirke, ikke alene paa Forudsætningerne for den bestaaende Hærstyrke, men ogsaa paa den Arbejdsstyrke, der en Gang er antaget paa de forskellige Værksteder i det kommende Aar. Det kan Ministeren ikke svare paa

uden selv at spørge de paagældende. Det var kun det, vi opfordrede til ved at sende Spørgsmaalene til Ministeren med Anmodning om, at han vilde foranledige, at Spørgsmaalene blev sendt videre. Det er det, der er sket, og der er ikke sket noget, som i mindste Maade gaar mod tidligere Praksis paa dette Omraade.

Forsvarsministeren (L. Rasmussen):

Hvad der har været Praksis tidligere, skal jeg ikke udtale mig om. Jeg kan ikke huske fra de Aar, jeg var Medlem af Folketingets Finansudvalg, at man direkte har spurgt Lederne af de forskellige Administrationsgrene, men det kan jo være, fordi det ikke er i min Hukommelse. I Princippet er jeg ganske enig med mit Partis ærede Ordfører og den ærede Ordfører for det radikale Parti i, at vi vil komme ind paa en fejl Ordning, hvis vi gennemfører dette, at Finansudvalgene kan formulere og stille Spørgsmaal til de forskellige Ledere af Virksomheder indenfor Staten og kræve dem besvaret.

Jeg vil dog gerne minde om, hvad der skete i det Finansudvalgs møde, hvor man blev enig om at afsende disse Spørgsmaal. Man spurgte, om jeg havde konfereret med Generalerne og Admiralen om de Nedsættelser, der var Tale om. Dertil svarede jeg, at det havde jeg ikke. Det sker paa andre Omraader og vilde ogsaa være sket her, hvis der var Tale om en Ændring; saa vilde jeg have konfereret, som jeg gør i mangfoldige Tilfælde. Naar der er Tale om Omordninger, konfererer jeg med disse Mænd. Det erklærede jeg, som sagt, at jeg ikke havde gjort her, fordi jeg paa Forhaand vidste med fuldkommen Sikkerhed, hvad Svaret vilde blive; jeg vidste, at de paagældende mente, at de Bevillinger, de havde faaet i Henhold til Militærlovene af 1922, var for lave. Hvis Flertallet vilde finde paa at spørge og mente at have Ret til at spørge Hærens Generaler og Admiralerne, om de mener, at Militærlovene af 1922 er tilstrækkelige til det, der udkræves til Landets Forsvar, saa ved jeg paa Forhaand, der vilde komme et Svar, som Venstre og de Konservative ikke vilde synes særlig godt om, og saa vilde de komme og sige: Det er et Misbrug at rette et saadant Spørgsmaal. Nu kommer man her og spørger, fordi man mener at vide, at man vil faa et Svar, der passer. Derfor ønskede man Spørgsmaalene afsendt. Men jeg fandt ikke Anledning til at spørge, fordi jeg vidste, hvad Svaret vilde gaa ud paa, og i det Møde, jeg havde med Landstingets Finansudvalg, sagde jeg de Herrer i Forvejen: Hvis disse Spørgsmaal stilles, kan De paa Forhaand